

Kandidující a zvolení do PS ČR v letech 1996-2013

(Tabulka 2)

Zdroj: Volební statistika ČSÚ

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se konají každé 4 roky, pokud nedojde k volbám předčasným jako např. v roce 1998 či 2013. Počet volených poslanců je stanoven ústavou na 200 mandátů. Volí osoby se státním občanstvím ČR od 18 let věku. Volit lze i v zahraničí, kde byly vytvářeny volební místnosti u zastupitelských úřadů a generálních konzulátů ČR. Zatím poslední volby se konaly ve dnech 25.-26. října 2013.

Úspěšnost ve volbách se měří jako podíl zvolených ze všech kandidujících a uvádí se v %.

Úspěšnost kandidujících žen byla ve všech volbách do Poslanecké sněmovny České republiky od roku 1996 nižší než úspěšnost kandidujících mužů. Od roku 1996 do roku 2002 se plynule zvyšovaly počty kandidujících žen, zatímco počty kandidujících mužů vykazovaly kolísavý trend. V roce 2002 dosáhly počty kandidujících žen (1 596) i mužů (4 472) svého maxima. Rok 2002 se vyznačoval nejnižší úspěšností žen i mužů. Úspěšnost žen představovala ve sledovaném roce 2,1 %, v případě mužů 3,7 %. U obou pohlaví došlo od roku 2002 do roku 2010 k výraznému poklesu kandidujících. V případě žen představoval tento pokles 14,5 %, u kandidujících mužů se jednalo o pokles 18,2 %.

Rok 2013 se z hlediska kandidujících a úspěšnosti žen a mužů ve volbách v mnohém podobal roku 2002. V roce 2013 kandidovalo 1 588 žen a 4 311 mužů. Úspěšnost kandidujících mužů byla přitom v roce 2013 stejně nízká jako v roce 2002 (3,7%), úspěšnost kandidujících žen byla v roce 2013 jen o něco málo vyšší než v roce 2002 (2,5%).

Nejméně žen i mužů kandidovalo do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 1998. Zároveň v tomto roce dosáhli muži i ženy nejvyšší úspěšnosti ve volbách do PS ČR od roku 1996. Kandidující ženy zaznamenaly v roce 1998 čtyřprocentní úspěšnost, úspěšnost kandidujících mužů dosáhla 6 procent. Je však třeba dodat, že v roce 1998 kandidovalo podstatně méně lidí, což se promítlo právě ve zvýšené úspěšnosti.

Podíl žen mezi kandidujícími činil ve volbách v letech 1996 a 1998 přibližně pětinu. K nárůstu podílu žen ze všech kandidujících došlo ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2002. Od té doby se tento podíl drží na úrovni 26-28 %.

Podíl žen ze všech poslanců nepřekročil v letech 1996-2000 interval 15-17 %. Dosud nejvyšší zastoupení mezi poslanci měly ženy od květnových voleb v roce 2010, kdy představovaly 22 % všech zvolených. Po volbách v roce 2013 tvořil podíl žen v poslaneckých lavicích 19,5 %.

Kandidující a zvolení do PSP ČR v letech 1996 - 2013

Rok	Kandidující		Zvolení		Úspěšnost (v %)	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
1996	908	3 584	30	170	3,3	4,7
1998	756	2 857	30	170	4,0	6,0
2002	1 596	4 472	34	166	2,1	3,7
2006	1 383	3 602	31	169	2,2	4,7
2010	1 364	3 658	44	156	3,2	4,3
2013	1 588	4 311	39	161	2,5	3,7

Kandidáti a zvolení do PSP ČR v roce 2013 podle politické příslušnosti a pohlaví

(Graf 27 a, b)

Zdroj: Volební statistika ČSÚ

Volby se konaly ve dnech 25.-26. 10. 2013.

V předčasných volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR kandidovalo 5 899 osob, z toho ženy představovaly 26,9 %. Ve věku do 29 let kandidovalo 176 žen a 466 mužů, ve věku 30-49 let se jednalo o 796 žen a 2 188 mužů a ve věku 50 a více let bylo na kandidátních listinách 616 žen a 1 667 mužů. Zatímco celkově se podíl kandidujících žen v závislosti na věku neměnil (pohyboval se ve sledovaných věkových skupinách v rozpětí 26,0 – 27,5 %), v případě jednotlivých současných parlamentních stran tomu bylo jinak. ČSSD například neměla mezi kandidujícími ve věku do 29 let včetně ani jednu ženu, relativně nízký podíl kandidujících žen v tomto věku vykazovali také ANO (podíl žen zde činil 15, 8 %), KDU-ČSL (22,2 %) či Úsvit přímé demokracie (22,7 %). Nejvyššími podíly kandidujících žen se ve věkové kategorii 18-29 let vyznačovaly ANO (34,8 %) a TOP09 (33,3 %).

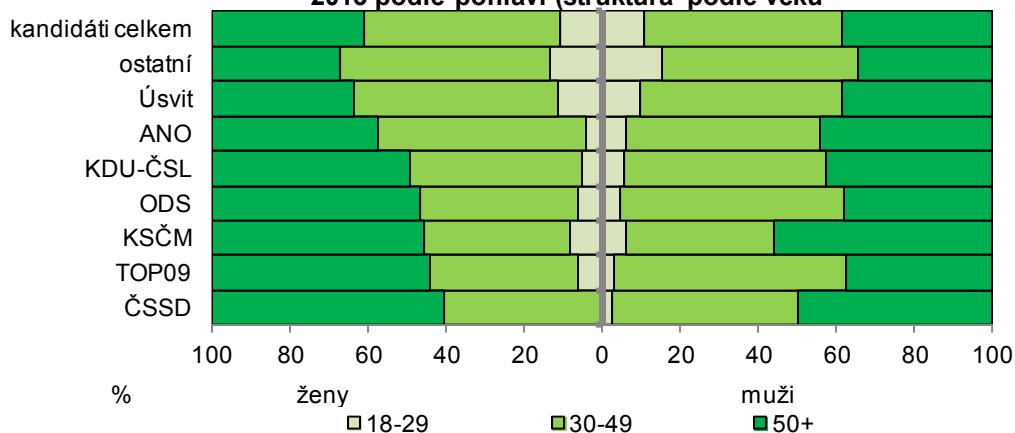
Nízký podíl kandidujících žen ve věku 30-49 let zaznamenaly TOP09 (12,6 %), ODS (18,0 %) a KDU-ČSL (19,2 %). Nejvyšší zastoupení měly ženy mezi kandidujícími v tomto věku v případě KSČM (27,9 %). Nejnížší podíl kandidujících žen v rámci věkové kategorie 50 a více let měly na listinách nové politické subjekty – ANO a Úsvit přímé demokracie. Nejvyšší podíly byly oproti tomu zjištěny u zavedených politických stran, ODS (30,1 %), ČSSD (29,7 %) a KSČM (29,2 %).

Více než polovina žen kandidujících za zavedené politické strany (ČSSD, ODS, KSČM a KDU-ČSL) spadala do věku 50 a více let. Ženy kandidující za ANO a Úsvit přímé demokracie měly nejčastěji zastoupenou věkovou kategorii 30-49 let.

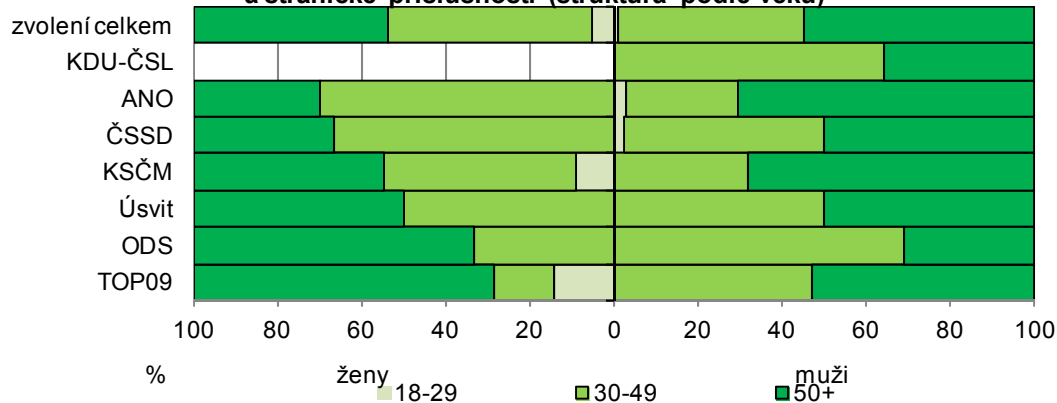
Za pozornost stojí, že zatímco ženy kandidující za ČSSD měly ze všech parlamentních stran nejsilněji zastoupenou věkovou kategorií 50 a více let, téměř 70 % poslankyň za tuto stranu bylo ve věku 30-49 let.

Nejvyšší podíl věkové kategorie 50 a více let zaznamenali muži kandidující za KSČM (56,3 %) mužů kandidujících za tuto stranu bylo ve věku 50+). Nejnížší podíl potom charakterizoval muže kandidující za TOP09 (37,9 %).

Kandidáti politických stran do Poslanecké sněmovny ČR v roce 2013 podle pohlaví (struktura podle věku)

Zvolení do Poslanecké sněmovny ČR v roce 2013 podle pohlaví a stranické příslušnosti (struktura podle věku)

Vyšší a nižší pozice v Armádě ČR podle věku žen a mužů

(Graf 28)

Zdroj: MO ČR

Uvedené údaje nezahrnují občanské zaměstnance. Od 1. 1 2011 byla zrušena hodnost podporučíka. Data jsou k 10. 1. 2014.

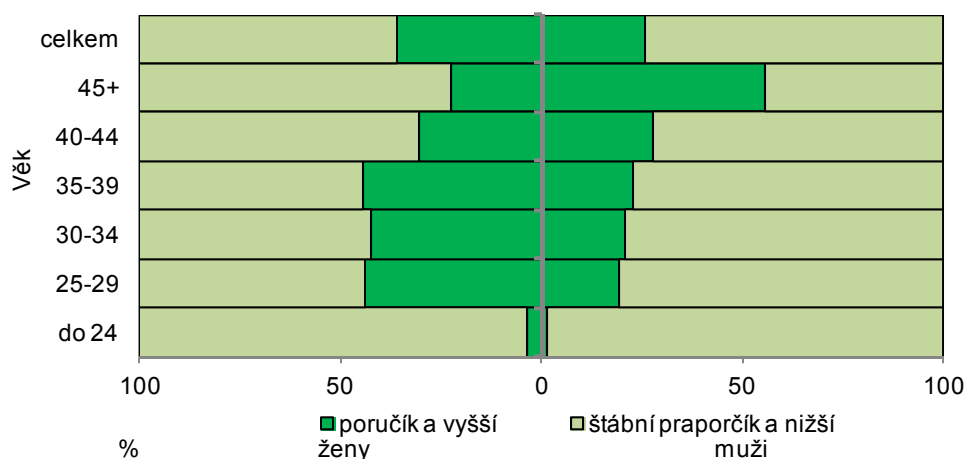
V Armádě ČR celkově i ve všech sledovaných věkových pětiletých skupinách převládají muži. K 10. 1. 2014 bylo v Armádě ČR zjištěno 21 011 osob (bez občanských zaměstnanců). Podíl žen představoval 13,8 %. Nejvyšší podíl žen byl ve věku 25-29 let (15,7 %), nejnižší pak ve věkových skupinách 35-39 a 40-44 let (shodně kolem 12,5 %). Vyšší podíly žen se vyskytovaly u vojáků s nižšími hodnostmi. S rostoucí hodností podíl žen klesal.

Značné genderové rozdíly jsou podle věku. Hodnost poručík a výše měli častěji muži. Celkově mělo tuto hodnost pouze 18,2 % žen. Nejvyšší podíly žen u hodností poručíka a vyšších byly zjištěny v nejnižším věku, do 24 let (30,4% zastoupení žen), nejnižší potom ve věku nejvyšším (6,4% zastoupení žen).

Srovnáme-li podíl vyšších a nižších hodností u obou pohlaví zvlášť, vidíme, že mladé ženy v Armádě ČR, tj. ve věku 25-29 let mají více než stejně staří muži hodnost poručíka a vyšší. Poměr hodností poručík a výše a štábní praporčik a méně je v případě žen ve věku 25-29 let 43,7 : 56,3 %, u stejně starých mužů 19,5 : 80,5 %. S rostoucím věkem se zvyšuje podíl mužů s hodností poručík a vyšší s tím, že ve věku 45 a více let mají muži tuto hodnost z více než 55 %.

Jsou-li ženy v Armádě ČR ve věku 40 a více let, podíl poručík a vyšších šarží výrazně klesá. Kromě genderového hlediska se tu projevuje aspekt generační.

**Vyšší a nižší pozice v Armádě ČR podle věku žen a mužů,
10. 1. 2014 (struktura podle hodností)**

Soudci podle pohlaví a typu soudů

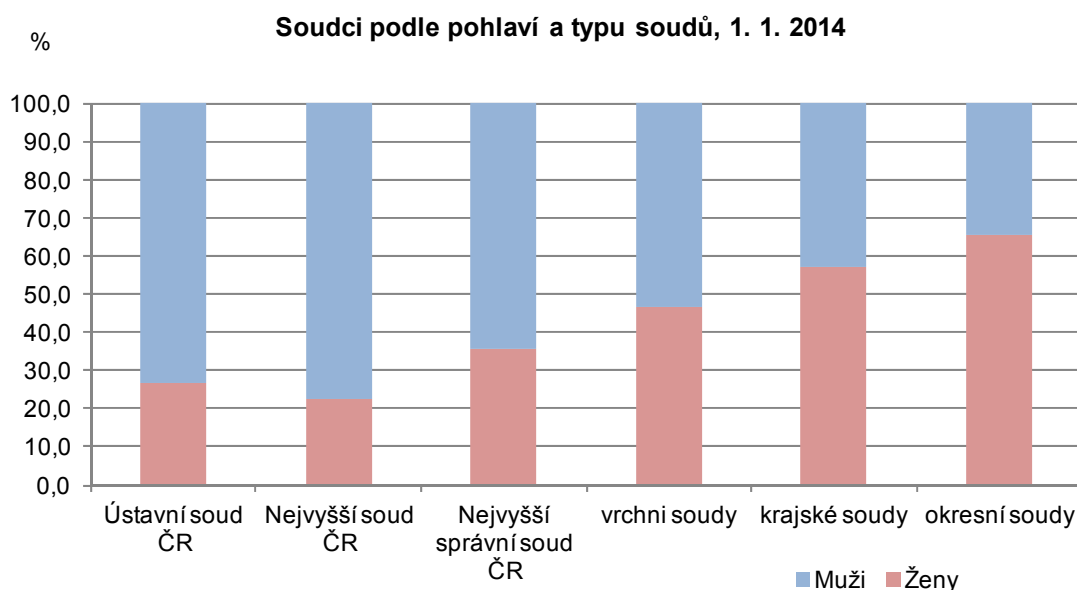
(Graf 29)

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR

Data jsou k 1. 1. 2014. Data za počty soudců Ústavního soudu ČR jsou získána z jeho internetových stránek.

K 1. 1. 2014 bylo zjištěno 3 054 soudců, z toho 1 863 žen (bez soudců Ústavního soudu ČR). Nejvíce soudců se vyskytuje na okresních soudech (1 859), dále na soudech krajských (959) a vrchních (139). Na Nejvyšším soudu ČR bylo zaměstnáno 66, na Nejvyšším správním soudu pak 31 soudců.

Čím je soudní instituce prestižnější a čím se v ní vyskytuje méně soudců, tím je zde nižší podíl žen mezi soudci. V případě okresních soudů zaujímají ženy 66 % všech soudců, ovšem na Nejvyšším soudu ČR představují pouze necelých 23 % soudců.

Do 40 let věku převažují soudkyně nad soudci pouze v případě krajských soudů. U ostatních typů soudů je podíl žen mezi soudci do 40 let věku velmi nízký, nejnižší potom u Nejvyššího správního soudu ČR (podíl žen je zde 14%).

V nejvyšší věkové kategorii, tj. ve věku 61 a více, převládaly ženy nad muži i v případě soudců vrchních soudů (podíl žen zde činil 61 %).